

Jonge ex-kankerpatiënten op zoek naar werk: De eerste baan

Kanker is meer dan de kanker alleen. Het is een chronische ziekte die je ook na behandeling levenslang bij je zal dragen. Dat ervaar ik elke dag. Die eeuwige lichamelijke en geestelijke klachten, maken het er voor mij als ex-kankerpatiënt niet makkelijker op. Heb je enig idee op welk belangrijk terrein een jonge patiënt van pakweg 25 echt moeilijk kan meekomen? Werk. Door kanker loop je plots tien stappen achter op leeftijdgenoten, want jij hebt geen tijd gehad om je te oriënteren, een bijbaan te zoeken en een studie af te ronden. Gaan werken is helemaal niet zo makkelijk, maar wel iets wat je mogelijk graag wil. Werk kan zoveel voor iemand betekenen. Het is meer dan dat bedrag dat aan het einde van de maand op je rekening verschijnt. Het kan echt een bron van geluk zijn. Dus: Hoe kom ik als ex-kankerpatiënt aan een baan? En meer in het algemeen: Wat kun je als patiënt zelf doen om je kansen op de arbeidsmarkt te vergroten? In mijn eigen speurtocht naar werk zoek ik antwoord op deze belangrijke vragen.

Het begin

Mijn hoofd zit de laatste tijd zo vol. Vol met gedachten over later. Nu ik mijn studie langzaam afrond, dringt het steeds meer tot me door. Binnenkort moet ik aan de bak: Werken. Natuurlijk is het niet vreemd dat ik hier over nadenk. Het zijn alleen de piekergedachten, die de overhand nemen... Hoe ga ik dat doen, werken? En belangrijker nog: Hoe vind ik een baan? Deze vragen heb ik eigenlijk al heel lang. Toen artsen de kanker ontdekten, hoorde ik bij mezelf al meteen de twijfel: Hoe vanzelfsprekend is een studie of een baan nog? Natuurlijk sta ik hierin niet alleen. Er zijn zoveel meer mensen met een kankerverleden voor wie het starten met werk soms onmogelijk lijkt.

Daar moet toch een oplossing voor zijn! Wordt er eigenlijk wel aandacht besteed aan deze chronische patiënten met hun (soms zo onzichtbare) problemen op dit gebied? En wat kan ik zelf doen op de weg naar werk? Dat wil ik uitzoeken. Niet alleen voor mezelf, maar ook voor andere (ex-)kankerpatiënten. Want voor ons is de kans op een baan toch geen gelopen race?

Waar moet ik zoeken?

Hoewel ik al enige tijd rondloop met mijn vraag, heb ik nog geen concreet antwoord gevonden. Misschien heb ik niet hard genoeg mijn best gedaan, want informatie over kanker en werk is er volop. Wist je bijvoorbeeld dat, [volgens de NFK](#) (Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties), elk jaar 45.000 van de werkende mensen de diagnose kanker krijgen? En dat 60 tot 90% procent van hen tijdens of na de ziekte gewoon weer aan de slag gaat? Dat zijn zeker interessante cijfers, maar kunnen deze patiënten dan ook terugkeren naar hun oude baan? En waarom vind ik geen cijfers over jongeren die zelfs nog met een baan moeten beginnen? Geen idee. Ik ben op zoek naar een antwoord en een oplossing. Daarom: begin bij het begin. Bij werk is dat (opnieuw) solliciteren. Hoe doe je dat als ex-kankerpatiënt? Zoiets staat natuurlijk niet zomaar als handleiding op het internet. Laten we eens op google kijken. Ik typ in: Solliciteren na kanker. Een hele waslijst aan hits verschijnt voor mijn neus. Ik wist niet dat er zoveel mensen interesse hadden in dit onderwerp. Een beetje dom denk ik dan, want hoeveel kankerpatiënten wilden ook weer aan het werk? Precies!

Ik open een forum. De eerste vraag: Wel of niet melden van een kankerachtergrond bij mijn toekomstige werkgever? Gemengde reacties. Patiënt één: Het is zeker goed om te bespreken, want uiteindelijk komen ze er toch achter. Een ander: Ik zou het alleen benoemen als het nodig is. Ik klik het venster weg. Ik kan die hele lijst van google wel langs gaan, maar daar doe je ik jullie vast geen plezier mee. Een eigen onderzoek is veel interessanter. Ik ga meteen aan de slag. Hoppa! Een oproep op social media.: Wie heeft ervaring met kanker en werk?

Wachten maar. Tussen die 45.000 patiënten zit toch vast wel iemand die zijn verhaal wil delen? Of tenminste wat tips kan geven. Ik wil kankerpatiënten laten weten dat ze niet alleen staan en proberen iets meer begrip in de samenleving te creëren. Weg met die taboes! Misschien dat dit laatste niet zo makkelijk gaat als ik het hier opschrijf, maar niks doen werkt ook niet. Laten we gewoon hoop houden.

De reacties komen binnen!

Ik heb mail! Blij verrast scrol ik door mijn postvak. Het is wel geen hele berg reacties, maar je moet ergens beginnen. De eerste mail is van Kim. In 2008 kreeg ze de diagnose lymfeklierkanker. Kim heeft dagelijks last van beperkingen, zoals vermoeidheid en concentratieproblemen. Terwijl ik dit lees knik ik, dit herken ik. Ze gaat verder: "Als ik vertelde dat ik kanker had kreeg ik vaak de reactie: We komen erop terug of 'Je hoort van ons'." Au, dat klinkt niet echt aardig. Volgens haar zijn er nog veel meer van dit soort vooroordelen over kanker. Dan komt ze met iets opmerkelijks. Met een zelfgemaakt filmpje over haar ziekte bereikte ze de werkgevers namelijk wel! Binnen een week had ze al drie gesprekken. Haar afsluitende woorden: "Geef niet op, als je iets wilt dan vind je zeker een weg om dat te bereiken." Wat een bikkels zeg. Dat je aan zo'n moeilijk probleem een positieve draai weet te geven. Er verschijnt een glimlach op mijn gezicht.

De tweede mail: Eugene. Blinde darmkanker. Na behandeling in 2000 wilde hij weer gaan werken. Dit ging toch niet zo makkelijk als gehoopt. "Bij het UWV gaven ze aan een man met de genoten opleidingen en de werkervaring zo weer aan het werk te hebben. Toen men erachter kwam dat mijn afwezigheid, gat op het CV, op de arbeidsmarkt het gevolg was van de ziekte kanker werd mij verteld, ..., "Maar meneer, dan geven wij u nul komma nul kans op terugkeer!" Daar kon ik het mee doen." Ik schrik. Hoe kunnen consulenten bij het UWV nou zo iets zeggen? Ze zijn er daar toch juist om advies te geven? Eugene liet het er niet bij zitten. De afwijzing werd juist een uitdaging om uit te zoeken wat er nou precies mis is met het hebben van kanker. Hij startte een eigen bedrijf om alle taboes rondom de ziekte de wereld uit te helpen. Zo kan het dus ook! Juist die negatieve ervaring omzetten in iets goeds. Dit lezen pept me weer wat op.

Als laatste Madelief. 25 jaar. Op haar 18^e kreeg ze te horen een melanoom te hebben en sindsdien was er geen zicht op een vaste baan. Om haar kansen te vergroten switchte ze van studie en dit lijkt eindelijk zijn vruchten af te werpen. Ze is al door verschillende bedrijven benaderd. Haar tips voor solliciteren: Gaten in je CV kun je opvullen met vrijwilligerswerk. En: Eerlijk zijn over je kankerverleden tegen werkgevers werkt het best. “Ik vertel hen ook dat ik werken niet zie als een verplichting, maar het gewoon graag wil.” Je min- en pluspunten bespreken en duidelijk maken wat je nodig hebt om te kunnen werken. Heldere en inspirerende woorden vind ik.

Ik wrijf in mijn ogen. Heeft dit me geholpen? Goede tips van dappere mensen, dat zeker. Maar kan ik alles toepassen? Een bedrijf beginnen gaat me iets te ver. Een filmpje maken zoals Kim zou natuurlijk wel kunnen. En die tips van Madelief: Daar kan ik op zijn minst gebruik van maken. Kijken hoe ver ik dan kom. Hebben jullie ook iets aan deze verhalen? Als steun of erkenning? Of geeft het inzicht hoe om te gaan met chronisch zieken in jouw omgeving?

Het heeft mij in ieder geval wat gedaan. De reacties op zichzelf al. Hoopvolle gedachten verdringen de grijze wolken. Het geeft net die extra kracht om weer een stap te zetten op de weg naar werk.

Rosalie Griffioen